

לא יוכל לתקון, וחסרון לא יוכל להמנות, אלא אתמר תיקו בהון. וכל תיקו דאסורא לחומרא, ואיהו תיקו חסר ו' דלית ליה תקון. חסר נון, דאיהי עלמא דאתי, דתיקו דעלמא דאתי, שתיקה. פגון שתוק פך עלה במחשבה. ואית קושטין דאינון לבושין דהלכה, דאתמר בהון משבצות זהב. הךא הוא דכתיב, (תהלים מה) כל כבודה בת מלך פנימה ממשבצות זהב לבושה. ואתון, פסקין לון בכמה פסקות, ולבתר מתקנין ומפרקין לון בכמה פרוקין.

ואי חסר שום פסק ממתניתין, כמה דאוקמוהי זה חסר מן המשנה, אתון מתקנין לון, והאי הוא חסרון שיוכל להמנות. ואי ייתי טפש ונפיק שום פיש על ההוא אומנא דחתיף לבושין, ויימא וכי אורייתא איהי חסר, והא כתיב (תהלים יט) תורת יי' תמימה, תמימה בכל אברין דגופא, דאינון רמ"ח פקודין. הךא הוא דכתיב, (שיר השירים ד) כלף יפה רעיתי ומום אין פך. תמימה בלבושהא, ואיף חסר מן המשנה.

אתון תימרון ליה, דוק ותשפח חתיכה, ותשפח לה מעורבת בשאר פסקות ומשניות. דאורח אומנא למחתף לבושין בכמה חתיכות, ותלמיד דלאו איהו בקי למקשר ההלכה באלין חתיכות, מתחלפי ליה פסקות וקושטין, ולא אשפח לון פרוקא. עד דיייתי אומנא, ופריק לון כל אליו ספקות דלהון. בההוא זמנא, הלכה דאיהי ברמא, סליקת גדם מלפא, שלימא בכלא, בגופא בלבושהא ובתכשיטהא, ואתקיים בה (בראשית ט) וראיתיה לזפור ברית עולם. ולזמנין אית לאומנא תלמיד בקי, דישרר ליה לתקנא לון.

קמו בלהו ואמרו, ודאי אנת הוא אומנא רעיא מהימנא. דאתמר פך משה קבל תורה מסיני, ומתמן ואילף

יוכל לתקן וחסרון לא יוכל להמנות, אלא נאמר בהם תיקו. וכל תיקו של אסור - לחמרה. והוא תיקו חסר ו', שאין לו תקון. חסר נון, שהוא העולם הבא, שתיקו של העולם הבא שתיקה, כמו: שתק, פך עלה במחשבה. ויש קשיות שהן הלבושים של הלכה, שנאמר בהם משבצות זהב. זהו שכתוב (תהלים מה) כל כבודה בת מלך פנימה ממשבצות זהב לבושה. ואתם פוסקים אותם בכמה פסקים, ואחר כך מתקנים ומישבים אותם בכמה פרוקים.

ואם חסר פסק פלשהו מן המשנה, כמו שבארוהי זה חסר מן המשנה, אתם מתקנים אותם, וזהו חסרון שיוכל להמנות. ואם יבא טפש ויוציא שם רע על אותו אמן שחותר לבושים, ויאמר: וכי התורה היא חסרה? והרי כתוב תורת ה' תמימה, תמימה בכל איברי הגוף, שהם רמ"ח מצוות, זהו שכתוב (שיר ד) כלף יפה רעיתי ומום אין פך, תמימה בלבושהא, ואיף חסר מן המשנה?

אתם תאמרו לו: דייק ותמצא חתיכה, ותמצא אותה מערכת עם שאר פסקים ומשניות. שדרף האמן לחתף לבושים לכמה חתיכות, והתלמיד שאינו בקי לקשר את ההלכה בחתיכות הללו, מתחלפות לו פסקות וקשיות ולא מוצא להם פרוק, עד שיבא האמן ומפרק אותם את כל הפסקות הללו שלהם. באותו זמן, הלכה שהיא בת, עולה לפני המלך שלמה בכל, בגופה בלבושה ובתכשיטה, ומתקיים

בה (בראשית ט) וראיתיה לזכור ברית עולם. ולפעמים יש לאמן תלמיד בקי שישלח לו לתקן אותם. קמו כלם ואמרו, ודאי שאתה הוא האמן, רועה הנאמן, שבך נאמר משה קבל תורה מסיני, ומשם ואילף כל התלמידים הם שלך, מיהושע ועד סוף כל הדורות. זהו שאמר ומסרה ליהושע,

פלהו תלמידים אינון דילף, מן יהושע עד סוף פל דרין. הָדָא הוּא דְאָמַר וּמְסָרָה לַיהוֹשֻׁעַ, וַיהוֹשֻׁעַ לְזִקְנִים, וְזִקְנִים לְנָבִיאִים, עַד סוּף פְּלֵהוּ. תְּלָמִיד בְּקִי דִילְךָ מָאן הוּא הָא חֲזִינָא דְאִתְמַר, הַפֵּל יְהֵא מוּנַח עַד שְׂבִיבָא אֵלֶיְהוּ.

אָמַר לוֹן, וַדַּאי הָכִי הוּא, דְאִיהוּ תְלָמִיד חֲבַר, דְעָלִיהּ אִתְמַר (במדבר כה) בֶּן אֶהְרֹן הַכֹּהֵן. פְּגוּוּנָא דְאִתְמַר בְּאֶהְרֹן (שמות ד) הוּא יְהִיֶה לְךָ לְפָה, (דף כ"ח ע"א) הָכִי נְמִי בְרִיה, יְהִיֶה לִי לְפָה, דְאִיהִי אֲנִיִּיתָא דְבַעַל פְּהַ. בְּגִין דְהִיכִי דְתוּנָא בְּקַדְמִיתָא כְּבַד פְּהַ וְכַבֵּד לְשׁוֹן, וְהָכִי יוֹקִים לִי קַדְשָׁא בְרִיף הוּא, כְּבַד פְּהַ בְּאֲנִיִּיתָא דְבַעַל פְּהַ, וְכַבֵּד לְשׁוֹן בְּאֲנִיִּיתָא שְׂבַכְתָּב, דְלֵא יִמְרוּן אֵלִין דְלֵא אֲשַׁתְּמוּדְעִין לִי, אֲחִירָא אִיהוּ. וְאֵלֶיְהוּ הוּא יְהִיֶה לִי לְפָה, יִיְתִי לְתַקְנָא כָּל אֵלִין סְפָקוֹת, וּלְפָרְקָא לוֹן.

בְּהוּא זְמַנָּא, זֵאת תּוֹרַת הָעוֹלָה, בְּרַתָּא, דְהוֹת מְהִדְקָא שְׂפָלָה בְּגִלוּתָא, סְלִיקַת עַל כָּל דְרַגִּין דְלַעֲלִיא, הָדָא הוּא דְכְתִיב, (משלי לא) רַבּוֹת בְּנוֹת עֲשׂוּ חֵיל וְאִתְּ עֲלִית עַל פְּלָנָה, וְסָלִיקוּ דִילָהּ תְהֵא לְאִבָּא דְאִיהוּ לִימִינָא חֲסֵד, דְבִיָּה הָרוּצָה לְהַחְפִּים יְדָרִים, מִתְמַן חֲכָמָה, כ"ח מ"ה.

אָמַר חַד תְּנָא, בּוּדַאי בְּגִין דָּא אִתְמַר בְּךָ, מוּלִיף לִימִין מִשָּׁה בְּגִין פְּלָה דִילְךָ, דְלֵא יְהֵא לְךָ שְׁלִימוּ אֵלָא בְּה. דְכַד אֲנִתְ תְהֵא שְׁלִימָא בְּה, אִתְמַר בְּךָ (במדבר יב) פְּהַ אֵל פְּהַ אֲדַבֵּר בּוּ וּמְרָאָה וְלֵא בְחִידוֹת. בְּמְרָאָה: פְּגוּוּנָא דְכָלָה דְאִתְפְּשֻׁט מְלַבּוּשָׁהָ, וּמְתִיחַדַּת עִם בַּעֲלָהּ בְּקִירוּב בְּשׂוּר, בְּרַמ"ח אַבְרִים דִילָהּ, וְלֵא כְסִיאת אַבְר חַד מְנָה. וְהֵא אִיהוּ בְּמְרָאָה רַמ"ח בְּחוּשְׁפִין. (נ"א אִתְחַוִּי לָהּ דִאִתְמַר בִּיה).

אָמַר בּוּצִינָא קְדִישָׁא, בְּקַדְמִיתָא אִתְחַזִּי לְךָ הָאִי חִיזוּ, דִאִתְמַר בְּהַ בְּמְרָאָה, דְאִיהוּ לְךָ הַמְרָאָה הַגְּדוֹל בְּסָנְה, דְאֲדַבֵּר בִּיה חַמְשָׁה זְמַנִּין הַסָּנְה. וְכַעַן אִתְגַּלְיָא שְׁנַאֲמַר בּוּ בְּמְרָאָה, שְׁהוּא לְךָ הַמְרָאָה הַגְּדוֹל בְּסָנְה שְׁנַזְכֵּר בּוּ חַמֵּשׁ פְּעָמִים הַסָּנְה. וְכַעַת הַתְּגַלְיָה

וַיהוֹשֻׁעַ לְזִקְנִים, וְזִקְנִים לְנָבִיאִים, עַד הַסּוּף שֶׁל כָּלָם. הַתְּלָמִיד הַבְּקִי שָׁלַף מִי הוּא? הָרִי רְאִינוּ שְׁנַאֲמַר, הַפֵּל יְהֵא מוּנַח עַד שְׂבִיבָא אֵלֶיְהוּ. אָמַר לָהֶם, וַדַּאי כֹּף זֶה, שְׁהוּא תְלָמִיד חֲבַר, שְׁעָלִיו נֶאֱמַר (במדבר כה) בֶּן אֶהְרֹן הַכֹּהֵן, כְּמוֹ שְׁנַאֲמַר בְּאֶהְרֹן, (שמות ד) הוּא יְהִיֶה לְךָ לְפָה, כֹּף גַּם בְּנוּ יְהִיֶה לִי לְפָה, שְׁהִיא הַתּוֹרָה שְׂבַעַל פְּהַ. מִשׁוּם שְׂאִיף שְׁהִיִּיתִי בְּרֵאשׁוֹנָה כְּבַד פְּהַ וְכַבֵּד לְשׁוֹן, וְכֹף יָקִים אוֹתִי הַקְּדוּשׁ בְּרוּף הוּא - כְּבַר פְּהַ בַּתּוֹרָה שְׂבַעַל פְּהַ, וְכַבֵּד לְשׁוֹן בַּתּוֹרָה שְׂבַכְתָּב, שְׁלֵא יֵאמְרוּ אֵלֵינוּ שְׁלֵא מְפִירִים אוֹתִי, זֶה מִיִּשְׁהוּ אַחַר. וְאֵלֶיְהוּ הוּא יְהִיֶה לִי לְפָה, יְבֵא לְתַקֵּן אֶת כָּל הַסְּפָקוֹת הַלְלוּ וּלְיִשָּׁב אוֹתָם.

בְּאוּרוּ זְמַן - זֵאת תּוֹרַת הָעוֹלָה, הַבַּת, שְׁהִיִּתָה לְחוּצָה שְׂפָלָה בְּגִלוּת, עוֹלָה עַל כָּל הַדְּרָגוֹת שְׂלַמְעֵלָה. זֶהוּ שְׂכַתּוּב (משלי לא) רַבּוֹת בְּנוֹת עֲשׂוּ חֵיל וְאִתְּ עֲלִית עַל פְּלָנָה, וְעֲלִיתָה תְהִיָּה לְאִבָּא שְׁהוּא לִימִין שֶׁל חֲסֵד, שְׂבוּ הָרוּצָה לְהַחְפִּים יְדָרִים, מִשָּׁם חֲכָמָה, כ"ח מ"ה.

אָמַר תְּנָא אַחַד, וַדַּאי שְׂבַגְלָל כֹּף נֶאֱמַר בְּךָ, מוּלִיף לִימִין מִשָּׁה, מִשׁוּם הַכָּלָה שְׁלַף שְׁלֵא תְהִיָּה לְךָ שְׂלָמוֹת אֵלָא עֲמָה. שְׂכַשְׂאִתָּה תְהִיָּה שְׁלָם עֲמָה, נֶאֱמַר בְּךָ פְּהַ אֵל פְּהַ אֲדַבֵּר בּוּ וּמְרָאָה וְלֵא בְחִידוֹת. בְּמְרָאָה, כְּמוֹ כָלָה שְׂפּוּשְׁט מְלַבּוּשָׁהּ וּמְתִיחַדַּת עִם בַּעֲלָהּ בְּקִירוּב בְּשׂוּר, בְּרַמ"ח אִיבְרִים שְׁלָה, וְלֵא מְכַסָּה אִיבְר אַחַד מְמָנָה. וְזֶה בְּמְרָאָה, רַמ"ח בְּחוּשְׁפִין (רַאוי לָהּ שְׁנַאֲמַר בּוּ).

אָמַר הַמְּנוּרָה הַקְּדוּשָׁה, בְּרֵאשׁוֹנָה נְרָאָה לְךָ הַמְרָאָה הַנָּה, שְׁנַאֲמַר בּוּ בְּמְרָאָה, שְׁהוּא לְךָ הַמְרָאָה הַגְּדוֹל בְּסָנְה שְׁנַזְכֵּר בּוּ חַמֵּשׁ פְּעָמִים הַסָּנְה. וְכַעַת הַתְּגַלְיָה

לך חיזו דא, ברמ"ח פקודין, דאינון בתמשה חומשי תורה. ולא בחידות, דאינון לבושין דילה, דבהון חזו כל נביאי. דלית ארץ לאתגלאה כלה בקירוב פשר, אלא לחתן דילה.

לך המראה הזה ברמ"ח מצוות שהם בתמשה חמשי תורה. ולא בחידות, שאותם לבושים שלה, שבהם ראו כל הנביאים. שאין דרך שתתגלה כלה בקרוב בשר אלא לחתן שלה.

בהווא זמנא יתקיים בהו, (בראשית ב) ויהיו שניהם ערומים האדם ואשתו ולא יתבוששו. כגון אדם ואשתו דכבר אתעבר ערבוניא בישא, ערב רב, קושיא בישא מעלמא, דאינון עריין דקודשא בריה הוא ושכינתיה, עריין דישראל. כל שפן עריין דילה רעיא מהימנא. ומהלכה דילה. דבגנייהו צריף לכסאה רזין דאורייתא, כמה דאוקמוה (משלי כה) כבוד אלהים הסתר דבר, עד דמתעברין מעלמא. ולית מלכים אלא ישראל, כמה דאוקמוה, כל ישראל בני מלכים הם, בהווא זמנא, וכבוד מלכים תקור דבר. אמר רעיא מהימנא, בריה אנת לעתיק יומין, דמתמן אנת, כענפא דאתפשט מאילנא, הכי נשמתין ענפא מניה.

באותו זמן יתקיים בהם, (בראשית ב) ויהיו שניהם ערומים האדם ואשתו ולא יתבוששו. כמו אדם ואשתו שפכר העבר הערובוב הרע של ערב רב, קשיה רעה מן העולם, שהם העריות של הקדוש ברוך הוא ושכינתו, העריות של ישראל. כל שפן העריות שלה, רועה הנאמן. ומההלכה שלה, שבשבילם צריף לכסות את סודות התורה, כמו שבארוה (משלי כה) כבוד אלהים הסתר דבר, עד שעוברים מן העולם. ואין מלכים אלא ישראל, כמו שבארוה, כל ישראל בני מלכים הם. באותו זמן, וכבוד מלכים תקור דבר. אמר הרועה הנאמן, ברוך אתה לעתיק הימים, שמשם אתה, כענף שמתפשט מן האילן, כך הנשמות ענף ממנו.

תנאים ואמוראים, הא ודאי עולה וחסאת ואשם, תלת פקודין אינון, תלת אבהן. שלמים מטרוניתא. אבר, דאיהי תשלומין דכל אבר, כגוונא דיומא קדמא דחג. (ס"א אתר דאיהו תשלומים דכלא כגוונא).

תנאים ואמוראים, הרי ודאי עולה וחסאת ואשם הן שלש מצוות, שלשה אבות. שלמים הגבירה. איבר שהיא תשלומים של כל איבר, כמו היום הראשון של חג. (מקום שהוא תשלומים של הכל כדגמת).

מי שלא חג ביום טוב ראשון, אין תשלומים לראשון, ושאר יומין תשלומין זה בזה, ובהון וחסרון לא יוכל להמנות אכל מי שלא חג יום טוב הראשון של חג עליה אתמר (קהלת א) מענת לא יוכל לתקון וחסרון לא יוכל להמנות. והאי איהו חטאת דמעכב לעולה. (פאי מעמא) חטא איהו דבר. חטאת, נוקבא. ולזמנין דהא אתבסם חטאת, ואתפרש מעולה. בהווא שעיר, דאתמר (במדבר טו) ושעיר עזים אחד לחטאת.

מי שלא חג ביום טוב ראשון, אין לו תשלומים לראשון, ושאר הימים תשלומין זה בזה, וכך וחסרון לא יוכל להמנות. אכל מי שלא חג יום טוב ראשון של חג, עליו נאמר מענת לא יוכל לתקן וחסרון לא יוכל להמנות,

אשם תלוי אחד בתרווייהו, כמאן דאחיד לכאן ולכאן, וזוהי החטאת שמעכבת את העולה. החטא הוא זכר. החטאת נקבה. ולפעמים שהרי החטאת מתפשטת ונפרדת מעולה באותו שעיר, שנאמר (במדבר כח) ושעיר עזים אחד לחטאת. אשם תלוי אחוז בשניהם, כמי שאוחז לכאן ולכאן, והוא תלוי באמצע. כמו, הפל תלוי עד

החטאת נקבה. החטאת נקבה. ולפעמים שהרי החטאת מתפשטת ונפרדת מעולה באותו שעיר, שנאמר (במדבר כח) ושעיר עזים אחד לחטאת. אשם תלוי אחוז בשניהם, כמי שאוחז לכאן ולכאן, והוא תלוי באמצע. כמו, הפל תלוי עד

וְאִיהוּ תְלוּי בְּאִמְצָעֵיתָא. כְּגוֹן, הַפֶּל תְּלוּי עַד שְׂיבָא אֵלֵיהּ, וְיִפְרִישׁ לָהּ מִתְּמָן. הֵכִי אֲשֶׁם תְּלוּי, אִיהוּ אֶחִיד בְּתַרְוּוּיֵיהּ, עַד דְּיִהְיֶינָא לֵיהּ מְזוּנָא דִּילֵיהּ, שׁוּחַד דִּילֵיהּ, וְיִתְפָּרֵשׁ מִתְּמָן, וּמִתְקַרְבִּין אֲבָרִין דְּכֻלָּהּ דָּא לְדָא. דְּהֵכִי אִיהוּ אֲשֶׁם וְחֻטָּאת, כְּסֻכּוֹת דְּאֶחִידָן בְּרִיאָה, וְלֹא מְנִיחִין לָהּ לְפָרְחָא לְסַלְקָא לְגַבֵּי עֵילָא, לְנִשְׁבָּא בְּרוּחָא דְקוּדְשָׁא.

שְׂיבָא אֵלֵיהּ וְיִפְרִירוּ מִשָּׁם. כֶּף אֲשֶׁם תְּלוּי הוּא אַחוּז בְּשִׁנְיָהֶם עַד שְׁנוֹתָנִים לוֹ אֶת מְזוּנֹו, הַשְּׁחַד שְׁלוֹ, וְיִפְרַד מִשָּׁם, וּמִתְקַרְבִּים הַאיִבְרִים שֶׁל הַפֶּלָה זֶה לְזֶה. שְׂכָף הוּא אֲשֶׁם וְחֻטָּאת, כְּמוֹ סְרֻכּוֹת שְׁאַחוּזוֹת בְּרִאָה, וְלֹא מְנִיחִים אוֹתָם לְפָרַח לְעֻלוֹת כְּלָפֵי מַעְלָה לְנִשְׁבַּב בְּרוּחַ הַקֹּדֶשׁ.

שָׁה אִיהוּ לְעוֹלָה, דְּכַתִּיב, (בראשית כב) וְאִיָּה הִשָּׂה לְעוֹלָה. וְאַתְמַר בֵּיהּ (שמות יב) שָׁה תָמִים זָכַר, הִדָּא הוּא דְכַתִּיב אִישׁ תָּמִים. וְהָא צְרִיף לְמִשְׁאֵל, דְּהָא שָׁה אִיהוּ לִימִנָא, שְׁעִיר אִיהוּ לְשִׁמְאָלָא, דְּהֵינְנוּ שְׁעִיר עֲזִים אֶחָד לְחֻטָּאת, וְאִית שְׁעִיר, וְאִית שְׁעִיר. שְׁעִיר אֶחָד לְיָי, וְשְׁעִיר אֶחָד לְעֻזְאֹל. וְהֵינְנוּ דְכַתִּיב, (ויקרא טז) וְנָתַן אֶהָרֶן עַל שְׁנֵי הַשְּׁעִירִים גּוֹרְלוֹת גּוֹרֵל אֶחָד לְיָי וְגוֹרֵל אֶחָד לְעֻזְאֹל.

הַשָּׂה הוּא לְעוֹלָה, שְׂכַתוּב (בראשית כב) וְאִיָּה הִשָּׂה לְעֻלָּה. וְנֶאֱמַר בּוֹ שָׁה תָמִים זָכַר. זֶהוּ שְׂכַתוּב אִישׁ תָּמִים. וְהָרִי צְרִיף לְשִׁמְאֵל, שְׁהָרִי שָׁה הוּא לְיָמִין, וְהַשְּׁעִיר הוּא לְשִׁמְאֵל, שְׁהֵינְנוּ שְׁעִיר עֲזִים אֶחָד לְחֻטָּאת. וְיֵשׁ שְׁעִיר וְיֵשׁ שְׁעִיר אֶחָד לְעֻזְאֹל. וְהֵינְנוּ שְׂכַתוּב (ויקרא טז) וְנָתַן אֶהָרֶן עַל שְׁנֵי הַשְּׁעִירִים גּוֹרְלוֹת גּוֹרֵל אֶחָד לְה' וְגוֹרֵל אֶחָד לְעֻזְאֹל.

וּבְהִהוּא שְׁעִיר, אַתְמַר בְּעֵשׂוֹ, (בראשית כז) אִישׁ שְׁעִיר. וְדָא כְּבֵד. דְּנֻטִיל כָּל אֵינּוֹן שְׁמָרִים דְּדָם. (דמיתפון) שְׁחִין אֲבַעְבוּעוֹת פּוֹרְחוֹת, סְפָחוֹת, וְכָל מִינֵי צְרַעַת. וְהֵינְנוּ דְכַתִּיב, (ויקרא טז) וְנִשָּׂא הַשְּׁעִיר עָלָיו אֶת כָּל עוֹנוֹתֶם אֶל אֶרֶץ גֹּזְרָה. וְאֵינּוֹן עוֹנוֹת תָּם, דְּאִיהוּ לְבָא, וְכַדִּין אַתְפָּרֵשׁ מִלְעַרְבָא בְּלָבָא, וְכַדִּין אַתְבָּסֶם, וְאִיהוּ כְּבֵד בְּאֵלִין חוּבִין, וְלֹא קָל לְסַלְקָא לְגַבֵּי יַעֲקֹב אִישׁ תָּם. חֲדוּ מֵאֲרֵי מִתְנִיתִין דְּמִתְיַבְתָּאן, דְּקָא נְחִתִּי עִם תְּנַאִין וְאַמּוֹרָאִין.

וּבְאִתּוֹ שְׁעִיר נֶאֱמַר בְּעֵשׂוֹ (בראשית כז) אִישׁ שְׁעִיר. וְזֶה הַכְּבֵד שְׁנוּטֵל אֶת כָּל אוֹתָם הַשְּׁמָרִים שֶׁל הַדָּם - (שמשם) שְׁחִין אֲבַעְבוּעוֹת פּוֹרְחוֹת, סְפָחוֹת, וְכָל מִינֵי צְרַעַת. וְהֵינְנוּ שְׂכַתוּב (ויקרא טז) וְנִשָּׂא הַשְּׁעִיר עָלָיו אֶת כָּל עוֹנוֹתֶם אֶל אֶרֶץ גֹּזְרָה. וְהֵם עוֹנוֹת תָּם, שֶׁהוּא הַלֵּב, וְאֵז נִפְרָד מִלְּהַתְעַרֵב בְּלֵב, וְאֵז מִתְבַּשֵּׂם, וְהוּא כְּבֵד בְּחֻטָּאִים הִלְלוּ וְלֹא קָל לְעֻלוֹת אֶל יַעֲקֹב אִישׁ תָּם. שְׁמַחוּ בְּעֵלֵי הַמִּשְׁנָה שֶׁל הַיְשִׁיבוֹת, שְׁיָרְדוּ עִם הַתְּנַאִים וְהַאֲמוֹרָאִים.

קָם חַד מְנִיָּהּ וְאֶמַר, רַעֲיָא מְהִימָנָא, הַב לִי רִשׁוֹ לְמִשְׁאֵל, בְּתַר דְּזַכִּינָא לְמִשְׁמַע מַלְיָן יְקִירִין אֵלִין מְפּוּמָּךְ, דְּאוֹרִייתָא דָּא דְנִפְקַת מְפּוּמָּךְ (משלי ג) יְקָרָה הִיא מִפְּנִינִים וְכָל חִפְצֵיךְ לֹא יִשׁוּוּ בָּהּ, וְעַל כָּל דָּא הִלְכָה הִיא וְלִלְמוּד אֲנִי צְרִיף. הָא שְׁעִיר דְּעֻזְאֹל שְׁפִיר, אֲשֶׁם תְּלוּי בְּאֵן אַתְר אִיהוּ.

קָם אֶחָד מֵהֶם וְאֶמַר, רוּעָה הַנְּאָמָן, תָּן לִי רִשׁוֹת לְשִׁמְאֵל, אַחַר שְׂזֻכִּיתִי לְשִׁמְעַת דְּבָרִים נְכַבְּדִים אֵלּוּ מִפִּיךְ, שֶׁהַתּוֹרָה הַזֹּאת שְׁיִצְאָתָא מִפִּיךְ (משלי א) יְקָרָה הִיא מִפְּנִינִים וְכָל חִפְצֵיךְ לֹא יִשׁוּוּ בָּהּ, וְעִם כָּל זֶה הִלְכָה הִיא, וְלִלְמוּד אֲנִי צְרִיף. בְּשְׁעִיר הַזֶּה לְעֻזְאֹל זֶה נֶאֱמַר, אַף אֲשֶׁם תְּלוּי בְּאִיזָה מְקוֹם הוּא? אֲמַר לוֹ, בְּרוּף אַתָּה בְּנִי, יִפָּה שְׂאֵלְתָּ. אֵלּא מָה הַעֲמוּד הָאִמְצָעִי אַחוּזִים בּוֹ יָמִין וְשִׁמְאֵל, שֶׁהֵם